

เสาศิลาต้นชัยมือ มีตัวอักษรภาษาจีน หมายความว่า ระนองมีภูเขาสลับซับซ้อนสวยงาม เป็นศรีแก่เมืองระนอง ป้องกันภัยพิบัติมิให้เกิดขึ้น ทำให้ชาวเมืองระนองได้รับความร่มเย็นเป็นสุข

เสาศิลาด้านขวามือ มีตัวอักษรภาษาจีน หมายความว่า ระนองมีน้ำเป็นสิทอง เป็นที่ท่ามาหากินของชาวระนอง เป็นเมืองที่มีภูมิประเทศสวยงาม เป็นแหล่งกำเนิดของอัจฉริยะบุคคล

มังกร

รูปปั้นแพะ หมายถึง โภคทรัพย์ ความ

ยิ่งใหญ่

รูปปั้นเสือ หมายถึง พลังอำนาจ ความ

รับใช้

รูปปั้นม้า หมายถึง ข้าทาสบริวารคน

รูปขุนนางฝ่ายบู๊ หมายถึง ขุนนางที่ทำหน้าที่นักรบ

รูปขุนนางฝ่ายบุ๋น หมายถึง ขุนนางที่ทำหน้าที่ในราชสำนัก

เป็นสุสานที่มีที่ตั้งเหมาะสมตามความเชื่อของคนจีน ด้านหลังและด้านข้างเป็นภูเขา ด้านหน้าเป็นที่ราบ และมีน้ำทะเล

ลักษณะคล้ายกับ คนนั่งบนเก้าอี้ที่มีพนักพิงและมีที่วางแขนทั้ง 2 ข้าง ดูสง่างามอย่างยิ่ง

กรมศิลปากร ประกาศขึ้นทะเบียน โบราณสถาน
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนพิเศษ 7๖ วันที่ 22 มกราคม 2542

**ถนนในเขตเทศบาลเมือง
ได้รับพระราชทานนามจากรัชกาลที่ 5**

เมื่อปี พ.ศ. 2435 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จพระราชดำเนินประพาส ทั้งทางบก ทางเรือรอบ
แหลมมลายู และแวะเสด็จประทับที่ระนองได้พระราชทานนามถนน

ทย ไปได้ทุกเดือน

ในเขตเทศบาลเมืองระนอง ชื่อคลองจองกัน รวม 10 สาย ได้แก่
ท่าเมือง เรืองราษฎร์ ชาติเฉลิม เพิ่มผล ชลระอุ ลูวัง กำลังทรัพย์
ดับคดี ทวีสินค้า ผาแดด โดยพระราชทานนามตามการใช้ประโยชน์
เช่น ถนนชลระอุ เป็นเส้นทางไปถึงบ่อน้ำแร่ร้อน, ถนนดับคดี เป็น
เส้นทางไปยังศาลชำระคดีความ ฯลฯ

ร้อยรยฐานทัพญุ่น

บริเวณเขาฟ้าชี ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่นมีอุโมงค์ ซาก
เรือรบที่จมลงในคลองละอุ่น จำนวน 3 ลำ หลุมเพา เนินคันดิน
ทางรถไฟ และบ่อน้ำใช้ของทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

ระนองในวันนี้...

ปัจจุบันถึงแม้จะหมดยุคเฟื่องฟูของการทำเหมืองแร่ดีบุก
แล้วก็ตาม แต่ภาพลักษณ์ใหม่ของระนองคือ "เมืองท่องเที่ยวเพื่อ
รักษาสุขภาพ" โดยใช้น้ำแร่คุณภาพดีที่สุดในประเทศ รวมทั้งเป็น
เมืองการค้าชายแดนที่สำคัญของภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ข้อมูลอ้างอิง

- ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๕๐ เรื่อง คำนานเมืองระนองสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพระนิพนธ์ พิมพ์ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2543 ในงานพระราชทานคืนสิ่งศพ นายฐิตินันท์ ณ ระนอง
- "กำแพงจวนเจ้าเมืองระนอง", ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดระนองโรงเรียนพิชัยรัตนาคาร, พิมพ์ที่ระนองการพิมพ์
- บรรยายสรุปข้อราชการจังหวัดระนอง โดยสำนักงานจังหวัดระนอง
- คุณทองเกียรติ ณ ระนอง, กรมการธิการร่างรัฐธรรมนูญจังหวัดระนอง
- คุณโกศล ณ ระนอง

จัดทำโดย :

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 5
5 ตลาดใหม่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000 โทร. 0-7728-8817-9 โทรสาร 0-7728-2828
E-mail : tatsurat@samart.co.th

ร่วมสนับสนุนโดย

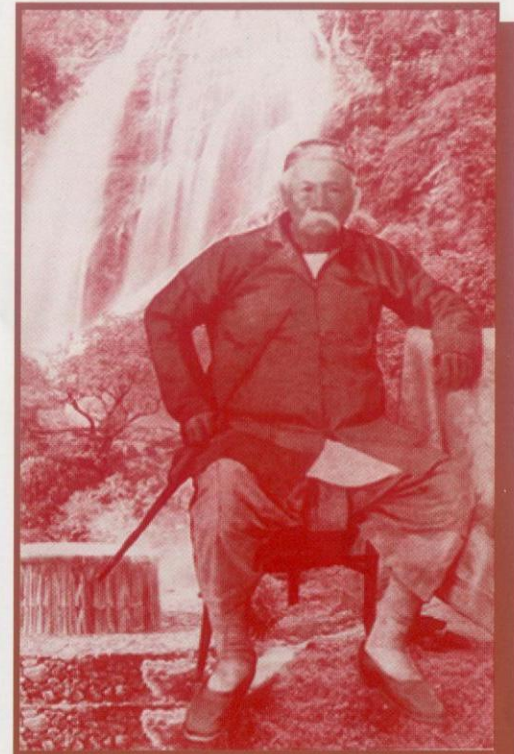

สำนักงานเทศบาลเมืองระนอง
ถนนเพิ่มผล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โทร. 0-7781-1422 โทรสาร 0-7781-1888

อาร์ต เอ็นเตอร์ รับออกแบบและจัดทำ โทร. 0-7728-1157

ย้อนอดีต

เมืองระนอง

เมืองแห่งความมหัศจรรย์

เที่ยวทั่วไทย
ไปได้ทุกเดือน

ระนอง

เมืองแห่งความมั่งคั่งในอดีต

ระนอง จังหวัดแรกของภาคใต้ ริมฝั่งทะเลอันดามัน มีความสำคัญมาแต่โบราณ ในฐานะเป็นเมืองคินุก เมืองชายแดน เมืองคอคอดกระ เมืองเสด็จประทับแรม และเมืองปกครองแบบพิเศษแหล่งหล่อหลอมนักปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้

เมืองคินุก

ระนองมีทรัพยากรธรรมชาติใต้ดินที่มีชื่อเรียกกันในสมัยโบราณว่า "ตะกั่วดำ" หรือ "คินุก" ในปัจจุบัน เป็นจำนวนมาก ในอดีตนับตั้งแต่ช่วงสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ระนองจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากรายได้หลักของหลวงที่นำมาพัฒนาประเทศ มาจากการผูกขาดส่งอาหารคินุกของระนอง และเป็นเมืองแรกที่มีนายเหมืองเป็นนายอากรมาแต่โบราณ

เมืองชายแดน

การที่ไทยต้องเสียดินแดนเมืองมะริด รวมทั้งเมืองมะลิวัดย์ แก่อังกฤษ และได้มีการปักปันเขตแดนไทย โดยใช้แม่น้ำกระบุรี เป็นเส้นกันพรมแดน ในปี พ.ศ. 2442 มีผลให้เมืองระนองและเมืองตระ ซึ่งมีฐานะเป็นอำเภอในการปกครองของจังหวัดระนอง มีความสำคัญในฐานะเป็นเมืองชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับเมืองขึ้นของอังกฤษทางด้านทะเลตะวันตก และมีความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์รวมของการไปมาหาสู่ และซื้อขายสินค้าระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ. 2485 กองทัพญี่ปุ่นได้เข้ามาตั้งฐานทัพที่บริเวณเขาฟ้าชี อำเภอละอุ่น ทั้งนี้เนื่องจาก ระนองเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะขนถ่ายกำลังพลและเสบียงไปยึดประเทศพม่า ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ อีกทั้งเขตอำเภอละอุ่น มีจุดที่สามารถเข้าประเทศพม่าและมองเห็นศัตรูได้ทั้งทางบก ทางทะเลและอากาศ

เมื่อพม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษ ไทยได้ติดต่อกำชายกับ

พม่าด้านชายแดนจังหวัดระนอง ซึ่งมีผลให้เศรษฐกิจของระนองก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบัน

เมืองคอคอดกระ

พื้นที่บริเวณคอคอดกระ เป็นผืนแผ่นดินส่วนที่กว้าง หรือแคบที่สุดในแหลมมลายู อยู่ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนองกว้าง 9 กิโลเมตร พื้นที่ด้านตะวันตกของบริเวณคอคอดกระ ตั้งอยู่ในเขตปกครองของเมืองตระมาแต่เดิม มีภูเขาสลับซับซ้อน มีทางลัดผ่านช่องเขาเพียงสายเดียว ในสมัยโบราณคอคอดกระเป็นเส้นทางสำคัญทางเดียวที่พม่าใช้เป็นเส้นทางเดินทัพยกมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ฝั่งทะเลตะวันออก

เมื่อฝรั่งเศสคิดจะขุดคลองตระ จากเมืองตระไปออกชุมพร เพื่อความรวดเร็วในการเดินเรือจากยุโรปไปเมืองจีน ในสมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คอคอดกระจึงมีความสำคัญมากขึ้น หากสามารถขุดคลองได้สำเร็จเรือเดินทะเลจากยุโรปจะผ่านคลองไปเมืองจีน โดยไม่ต้องอ้อมแหลมมลายู ผลประโยชน์ทางการค้าของอังกฤษทางเมืองปีนังและสิงคโปร์ และความจำเป็นทางด้านการทหารของอังกฤษ คงมีผลให้ไทยต้องเสียดินแดนทางแหลมมลายู ประกอบกับการขุดคลองจำเป็นต้องขุดแม่น้ำกระบุรี ซึ่งเป็นเส้นกันพรมแดนไทยกับพม่าของอังกฤษให้กว้างลึกเข้าไปในดินแดนที่อยู่ในอำนาจของอังกฤษด้วย เมื่ออังกฤษไม่ยอม ความคิดที่จะขุดคลองกระจึงล้มเลิกไป

การขุดคลอง ณ บริเวณคอคอดกระ มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง แต่กระทบต่อความมั่นคงของชาติทางด้านการทหาร อย่างไรก็ตามคอคอดกระจึงยังอยู่ในความสนใจ ทั้งทางราชการและประชาชนมาจนปัจจุบัน

เมืองเสด็จประทับแรม

พระมหากษัตริย์ 4 พระองค์ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรมจังหวัดระนอง ดังนี้

- พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลียบมณฑลปักษ์ใต้ ผ่านเมืองตระไปประทับแรม ณ พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ บริเวณเขานิวศน์คีรี เมืองระนอง 3 ราตรี เมื่อปี พ.ศ. 2433 ซึ่งเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดในปัจจุบัน

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลียบมณฑลปักษ์ใต้ ฝั่งตะวันตก ประทับแรมจังหวัดระนอง เมื่อปี พ.ศ. 2460

- พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองระนอง และประทับแรมจังหวัดระนอง 2 ราตรี เมื่อปี พ.ศ. 2471

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดระนอง ประทับแรม ณ จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2502

เมืองปกครองแบบพิเศษ

แหล่งหล่อหลอมนักปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้

นับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ระนองปกครองเมืองโดยใช้อำนาจเจ้าเมืองร่วมกับอำนาจของเจ้าภาษีอากร เรียกว่า "ระบบHEMAเมือง" เป็นแห่งแรกของประเทศ ในจำนวนไม่กี่เมือง และเป็นเมืองเดียวในประเทศไทยที่แต่งตั้งตำแหน่งเจ้าเมือง, ผู้ว่าราชการเมือง โดยการสืบทอดทายาท เป็นเวลาเกือบ 100 ปี

นอกจากนี้บรรดาลูกหลานของพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) ได้รับราชการเป็นผู้ว่าราชการเมืองและสมุทเทศาภิบาล มณฑลตามหัวเมืองต่างๆ ของภาคใต้ เช่น ชุมพร หลังสวน ตรัง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี โดยท่านเหล่านี้เป็นนักปกครองที่มีแนวคิด กว้างไกล เนื่องจากได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย ปินัง ฯลฯ ทำให้หัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก มีความเจริญรุดหน้า มาจวบจนปัจจุบัน

ระบบการปกครองของตระกูล ณ ระนอง ได้รับความสนใจจาก นักวิชาการต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดย Dr. JENIFER W. CUSHMAN จาก OXFORD UNIVERSITY ได้เขียน พ็อคเก็ตบุ๊ก เรื่อง "FAMILY AND STATE" ซึ่งเป็นเรื่องราว เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจการปกครอง ช่วงปี ค.ศ. 1797 - 1932 , กล่าวถึง ตระกูล ณ ระนอง โดยเฉพาะ ท่านคอซู้เจียง ที่ไม่ได้รับการศึกษาแต่สามารถเป็นทั้งนักปกครอง และนักเศรษฐกิจ ทำให้ ระนองเป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ และถือว่า ท่านคอซู้เจียง เป็น บุคคลสำคัญของเอเชียในยุคนั้น หนังสือดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์ ในปี ค.ศ. 1991ปัจจุบันมีจำหน่ายในต่างประเทศทั่วโลก

ปมหลัง..เมืองระนอง

แต่เดิมเมืองระนอง มีอาณาเขตทางเหนือติดต่อกับเมืองตระ ทางตะวันออกติดต่อกับเมืองหลังสวน ทางใต้ติดต่อกับเมืองตะกั่วป่า ทางตะวันตกเป็นทะเลและติดต่อเขตเมืองมะลิวัลย์ พื้นที่เมืองระนอง เป็นภูเขาเสียส่วนมาก มีที่ราบน้อย ราษฎรจึงไม่ทำไร่นา ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพด้านการซุกแร่ดีบุกขายมาแต่โบราณ ทางฝ่ายรัฐบาล ก็ผ่อนผันให้ โดยกำหนดให้ส่งส่วยดีบุกแทนการรับราชการอย่างอื่น มาตั้งแต่สมัยอยุธยา จวบจนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 3 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์จัดให้มีเจ้าภาษี รับผูกขาดอากรดีบุก มีอำนาจที่จะซื้อและ เก็บส่วยดีบุกในแขวงเมืองตระและเมืองระนอง โดยสัญญาว่าจะส่ง ดีบุกให้แก่รัฐบาลกลางปีละ 40 ภาราหรือประมาณ 14,000 ชั่ง ต่อมา

ปี พ.ศ. 2387 มีจีนฮกเกี้ยนคนหนึ่งคือ "คอซู้เจียง" ซึ่งภายหลังได้ รับเลื่อนยศเป็น "พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี" ได้เข้าไปยื่นเรื่องราว ต่อกรมพระสมุทกลาโหม ขอประมูลอากรดีบุกแขวงเมืองตระและ เมืองระนอง ปีละ 43 ภารา คิดเป็นภาราละ 48 เทรียญ รวมเป็นเงิน อากรปีละ 2,064 เทรียญ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต และโปรดเกล้าฯ ให้จีนคอซู้เจียง เป็น "หลวงรัตนเศรษฐี" ตำแหน่ง นายอากรดีบุกเมืองตระและเมืองระนองตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

หลวงรัตนเศรษฐีทำอากรดีบุกอยู่ประมาณ 10 ปี ส่งเงิน ภาษีให้แก่รัฐบาลกลางโดยมิให้ขาดค้าง ในปี พ.ศ. 2397 สมัยรัช กาลที่ 4 เจ้าเมืองระนองถึงแก่กรรม จึงโปรดเกล้าฯ เลื่อนหลวง รัตนเศรษฐีขึ้นเป็นพระรัตนเศรษฐี เจ้าเมืองระนองเมืองบริวารของ ชุมพร โดยยังได้รับอนุญาตให้เป็นผูกขาดทำอากรดีบุก และภาษี อื่นๆ ในเมืองตระ เมืองระนองด้วย จนกลายเป็น "ระบบเหมาเมือง" ขึ้นเป็นแห่งแรกทางหัวเมืองชายฝั่งตะวันตก สามารถส่งภาษีให้แก่ รัฐบาลกลางมากขึ้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนยศ พระรัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) ขึ้นเป็น "พระยารัตนเศรษฐี" ผู้ว่าราชการเมืองระนอง เมื่อวันที่ 21 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2405 ระนองมีฐานะเป็นเมือง อิสระ ซึ่งเรียกว่า "จังหวัด" พร้อมทั้งให้เมืองตระ (อำเภอกระบุรี ในปัจจุบัน) ไปขึ้นกับระนองในเวลาต่อมา

คอซู้เจียง/เจ้าสุพรรณแต่

ต้นตระกูล ณ ระนอง
ต้นกำเนิด
สังคมจีนภาคใต้

พระยารัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) เป็นผู้ว่าราชการ เมืองระนอง จวบจน สมัย รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลื่อนยศพระยา

คอซิมก๊อง

คอซิมบี้

รัตนเศรษฐี เป็น พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี พร้อมทั้งมีพระ บรมราชานุญาต ให้ลาออกจากตำแหน่ง ผู้ว่าราชการเมืองระนองได้ และมอบหน้าที่ให้เป็น ที่ปรึกษาราชการเมืองระนอง พระยาดำรง สุจริตมหิศรภักดี ถึงแก่อนิจกรรมในปี พ.ศ. 2425 อายุ 86 ปี

พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) มีบุตรชาย 6 คน ได้รับราชการมีบรรดาศักดิ์เป็น พระยาถึง 4 คน ดังนี้

1. คอซิมเจ่ง ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในสมัยรัชกาล ที่ 4 เป็นหลวงศรีโลหภูมิพิทักษ์ ตำแหน่งผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วถึงแก่กรรมในตำแหน่งนั้น
2. คอซิมก๊อง ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในสมัยรัชกาล ที่ 4 เป็นพระศรีโลหภูมิพิทักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วเลื่อน เป็นพระยารัตนเศรษฐี ต่อมาได้เลื่อนเป็นพระยาดำรงสุจริตมหิศร- ภักดี สมุทเทศาภิบาลมณฑลชุมพร
3. คอซิมจั่ว ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นหลวงศรีสมบัติ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วถึงแก่กรรมใน ตำแหน่งนั้น
4. คอซิมซิม ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นหลวงศรีโลหภูมิพิทักษ์ แล้วเลื่อนเป็น พระยาศรีโลหภูมิพิทักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง ภายหลังได้เลื่อนเป็นพระยาอภัยภูภคพิศ- รัชชา ผู้ว่าราชการเมืองกระบุรี
5. คอซิมเต็ก ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นพระจรรุณราชโกษากร ผู้ว่าราชการเมืองหลังสวน ภายหลังได้ เลื่อนเป็น พระยาจรรุณราชโกษากร
6. คอซิมบี้ ได้ถวายตัวเป็นมหาดเล็กในรัชกาลที่ 5 ต่อ

มาได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เป็น ทลวงบริรักษ์โลหวิสัย ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วเลื่อนเป็น พระอภัยมณีศรีรักษา ผู้ว่าราชการเมืองกระบี่ (เมื่อยังเป็นหัวเมืองจัตวา) ต่อมาได้เลื่อน เป็นพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี ผู้ว่าราชการเมืองตรัง แล้วเลื่อนขึ้นเป็นสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต ถึงอนิจกรรมในตำแหน่งนั้นในสมัยรัชกาลที่ 6 พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊) เป็นนักปกครองที่มีความสามารถได้ใช้ความคิดริเริ่มปรับปรุงหัวเมืองชายทะเลตะวันตกเจริญรุดหน้าไปมาก เป็นสมุหเทศาภิบาลตัวอย่างของเมืองไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 มีชื่อเสียงปรากฏสืบมา ปัจจุบันมีอนุสาวรีย์อยู่ที่จังหวัดตรัง

นับได้ว่า พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) เป็นบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในชีวิต จากชาวจีนฮกเกี้ยน เดินทางจากเมืองเจียงจิ่วหู มณฑลฟูเกี้ยน ประเทศจีน ไปเริ่มต้นอาชีพกรรมกรรับจ้างที่เมืองปีนัง เก็บหอมรอมริบและเดินทางมาค้าขายที่ตะกั่วป่า จนมาเป็นเจ้าภาษีนายอากรและเจ้าเมืองระนองคนแรก ที่ทำให้ระนองมีบทบาทเป็นเมืองขึ้นเอกของประเทศ จากการที่สามารถเรียกเก็บภาษีจากการท่าเรือเมืองแร่ได้เป็นอันดับหนึ่งของประเทศ อีกทั้งหล่อหลอมบุตรหลานให้เป็นนักปกครอง/นักเศรษฐกิจ ดำรงตนอยู่ในความ "ซื่อสัตย์ สุจริต" ทั้งที่ระนองเป็นเมืองชายแดนที่ห่างไกลจากเมืองหลวงและพระนคร พระกรรมจากพระมหากษัตริย์ และอยู่ชายแดนเมืองขึ้นของมหาอำนาจ ทั้งนี้เพราะ เป็นคนฉลาด รอบรู้ มองการณ์ไกล มัธยัสถ์ถ่อถ้วน อดทน รู้จักแก้ปัญหา ซึ่งสมควรเป็นแบบอย่างต่อชนรุ่นหลัง

เรื่องราว... ที่ปรากฏ

รวมเจ้าเมืองระนอง

บ้านค่ายเจ้าเมืองระนอง หรือจวนเจ้าเมืองระนอง สร้างในสมัย พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) ผู้สร้างคือพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซิมก๊อง) บุตรชายคนที่ 2 เริ่ม

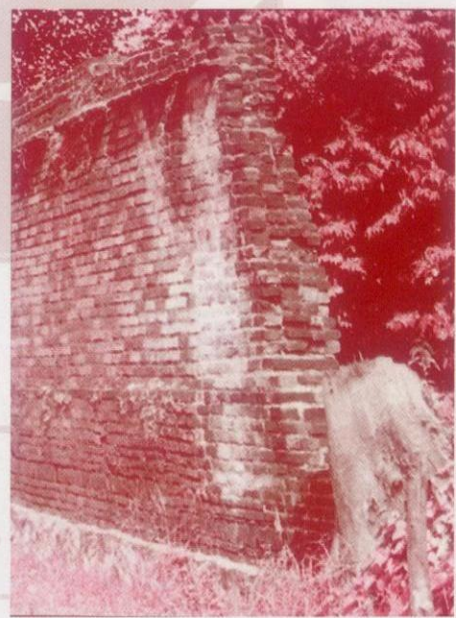
สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 2420 หลังเหตุการณ์กบฏจีนก่อนบฏ มีเนื้อที่ประมาณ 33 ไร่เศษ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองระนอง ปัจจุบันกรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานฉบับทั่วไปเล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 50 ง ลงวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2539 สิ่งที่สำคัญคือ

ป้ายหน้าศาลบรรพบุรุษ มีความหมายว่า

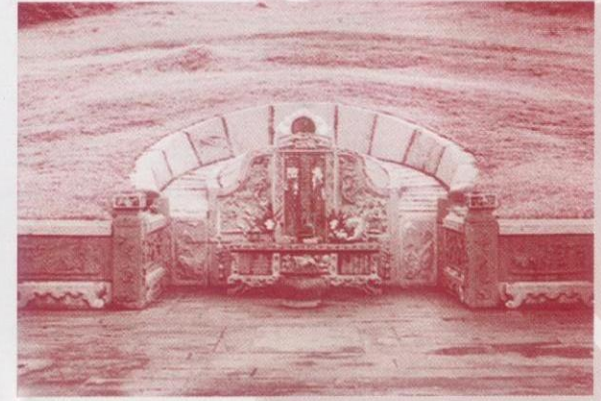
“ดวงตะวันสูงส่ง”

บ้านนี้มากด้วยขุนนาง บ้านนี้มากด้วยแก้วแหวนเงินทอง

กำแพง มีลักษณะเป็นกำแพงก่ออิฐถือปูนสูงประมาณ 3.50 เมตร ล้อมรอบทั้ง 4 ด้าน มีประตู โดยเฉพาะที่มุมกำแพงมีป้อมเชิงเทิน ภายในบริเวณกำแพงมีบ้านขนาดใหญ่ 3 หลังติดกันทำเป็นเรือนรับรองสำหรับเจ้าเมือง มีโรงเก็บสินค้า เช่น โรงช้างโรงม้า โรงต้มกลั่นสุรา โรงต้มฝิ่น และฉางข้าว ยังปรากฏให้เห็นเป็นซากอาคารที่ทำเชื่อมติดกับตัวกำแพง นอกจากนี้มีบ่อน้ำ โดยบ่อน้ำทำไว้เพื่อใช้ภายในบริเวณจวน มี 7 บ่อ และที่สำคัญคือบ่อพักน้ำร้อน เหตุผลที่ต้องมีบ่อพักน้ำร้อน เนื่องจากความเชื่อของคนจีนว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่อาศัยนั้นเป็นพื้นที่ร้อน จึงต้องทำทางน้ำไหลผ่านพื้นที่ เพื่อให้พื้นที่ที่มีความเย็น ตามหลักโหราศาสตร์ของคนจีน และผู้ที่อาศัยพื้นที่นี้จะอยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป

สุสานเจ้าเมืองระนอง

ตั้งอยู่ที่เนินเขาเร่มังทอง ตำบลบางนอน อำเภอเมืองจังหวัดระนอง

สุสานหรือข่วงขั้วที่ฝังศพ พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) สร้างในปี 2426 ที่เห็นในปัจจุบัน เป็นที่ดินที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่ รัชกาลที่ 5 เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้แก่ตระกูล ณ ระนอง ที่ คอซู้เจียง เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง สิ่งก่อสร้างต่างๆ บริเวณสุสานล้วนทำด้วยศิลาที่สั่งเข้ามาจากเมืองจีน ซึ่งมีความหมายทั้งสิ้น